

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14P/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921202563
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6921202563.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci maloletej U. I., W.. XX.XX.XXXX, M. F. XXX XX A., t.č. umiestnenej v Centre pre deti a rodiny Hriňová, Krivec 171, 962 05 Hriňová, dieťa rodičov: matky H. V., W.. XX.XX.XXXX, M. F. XXX XX A., M..Č.. F. W. E. R. XX, XXX XX A. a otca V. I., W.. XX.XX.XXXX, M. F. XXX XX L., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, P. O. Box 109, 974 05 Banská Bystrica, za účasti T. F., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XXX/XX, XXX XX R., o návrhu maloletej navrhovateľky na povolenie uzavrieť manželstvo, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletá navrhovateľka podala na súd dňa 06.09.2021 (pôvodne na Okresný súd Rimavská Sobota), návrh na povolenie uzavrieť manželstvo s T. F., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XXX/XX, XXX XX R.É.. Dňa 24.11.2021 podaním už doručeným tunajšiemu súd tento návrh doplnila. Návrh odôvodnila tým, že v roku 2013 bola umiestnená do Centra pre deti a rodiny Hriňová, nakoľko jej rodičia nemali vhodné podmienky pre jej výchovu a starostlivosť o ňu. V súčasnom období má vážny vzťah s partnerom T. F., s ktorým plánujú spoločne žiť. Zoznámili sa asi pred rokom. Každý druhý víkend má odsúhlasené Centrom pre deti a rodiny v Hriňovej, aby sa vzájomne stretli. Tento rok na narodeniny (rok 2021) jej priniesol zásnubný prsteň, ktorý veľmi vďačne prijala. Jej partner býva so svojimi rodičmi v R. W. E. Š. XXX/XX, ktorú domácnosť partnera už viackrát navštívila. Tento žije s rodičmi v zariadenom rodinnom dome, kde plánujú bývať na poschodí, s čím súhlasia aj jeho rodičia. Jeho rodina ju prijala. Tento je síce nezamestnaný, ale aktívne si hľadá prácu. Počas leta pracoval na zástup istý čas na pošte. Ich vzťah je harmonický, citovo stabilný, rozumejú si, majú spoločné záujmy a ciele, pričom si chcú vytvoriť vlastnú rodinu. Rodičia jej partnera, ako aj riaditeľ Centra pre deti a rodiny Hriňová s uzavretím jej manželstva s T. F. súhlasia. Vzhľadom k tomu, že je predpoklad, že spolu s partnerom plánujú vytvoriť harmonické, pevné a trvalé životné spoločenstvo a úplnú harmonickú rodinu, žiadala povoliť uzavrieť manželstvo počas svojej maloletosti s partnerom T. F..

2. Matka mal. navrhovateľky sa k návrhu nevyjadrila. Otec mal. navrhovateľky s návrhom súhlasil.

3. Účastník konania T. F. s návrhom súhlasil.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletej navrhovateľky, výsluchom snúbenca mal. navrhovateľky T. F., výpoveďou svedkyne V. F., matky snúbenca navrhovateľky, zadováženými správami,

listinnými dôkazmi, opatrovanským spisom maloletej navrhovateľky, keď zistil tento skutočný a právny stav vecí:

5. Z opatrovanského spisu ohľadne maloletej navrhovateľky súd zistil, že u mal. navrhovateľky rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 7P/28/2013-87 zo dňa 17.03.2014 spolu s dopĺňacím rozsudkom Sp.zn. 7P/28/2013-94 zo dňa 17.03.2014 bola nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Hriňová, Krivec 171. U navrhovateľky bola nariadená týmto rozsudkom ústavná starostlivosť spolu s jej ďalšími súrodencami, ktorí rovnako ako navrhovateľka boli umiestnení do Detského domova Hriňová, Krivec 171. Rodičom navrhovateľky bola uložená povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky každému po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona od právoplatnosti rozsudku so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred na účet detského domova. Rozsudok o nariadení ústavnej starostlivosti nadobudol právoplatnosť dňa 10.05.2014. Z dôvodov súdneho rozhodnutia vyplýva, že ústavná starostlivosť bola nariadená u mal. navrhovateľky z dôvodu, že jej výchova bola vážne ohrozená, narušená, keď rodičia neboli schopní zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o navrhovateľku. Mal. navrhovateľka spolu so súrodencami vyrastala v nepriaznivom rodinnom prostredí, v ktorom matka nadmerne požívala alkoholické nápoje a omamné látky, dopúšťala sa priestupkov, nestarala sa riadne o mal. navrhovateľku, ani o jej súrodencov, ich výchova bola zanedbávaná. Otec mal. navrhovateľky sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, pričom aj predtým, ako nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody o navrhovateľku neprejavoval žiaden záujem, bol v podstate bezdomovcom. Matka mal. navrhovateľky v tomto čase mala 8 mal. detí, keď nebola schopná postarať sa o deti, sama mala problémy, dopúšťala sa priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, dopustila sa trestného činu, za ktoré konanie by mala nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, bolo vyhodnotené, že nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o deti, a teda ani o maloletú navrhovateľku. Uznesením Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 8P/17/2019-26 zo dňa 09.08.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2019 súd neodkladným opatrením nariadil Centru pre deti a rodiny Hriňová, Krivec 171, aby dočasne odovzdalo maloletú navrhovateľku do starostlivosti Reedukačného centra so sídlom Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola tá skutočnosť, že maloletá navrhovateľka aj napriek predchádzajúcemu 6-mesačnému pobytu v diagnostickom centre naďalej mala problémy so správaním a dodržiavaním pravidiel spoluzitia v Centre pre deti a rodiny Hriňová, mala vulgárne vyjadrovanie, nemala problém fyzicky napadnúť človeka (učiteľa, vychovávateľa), často sa túlala s kamarátkami, neuposlúchala príkazy autorít. Pred týmto rozhodnutím uznesením Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 10P/22/2018-12 zo dňa 19.11.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.12.2018 neodkladným opatrením mal. navrhovateľke bol nariadený pobyt v Diagnostickom centre Lietavská lúčka, Skalka 36 najdlhšie na dobu 6 mesiacov od nástupu do diagnostického centra. Dôvodom tohto neodkladného opatrenia resp. jeho nariadenia bola tá skutočnosť, že mal. navrhovateľka, ktorá sa už v tomto čase nachádzala v ústavnej starostlivosti nerešpektovala authority vychovávateľov a učiteľov, správala sa drzo, arogantne, agresívne, dopúšťala sa drobných krádeží, nepripravovala sa na vyučovanie. Pred nariadením ústavnej starostlivosti mal. navrhovateľka bola zverená rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 5P/474/2009-47 zo dňa 20.01.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.02.2010 do osobnej starostlivosti matky, otcovi mal. navrhovateľky bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa. Tento rozsudok bol zmenený rozsudkom o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. navrhovateľky.

6. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hriňová, ktorá bola doručená súdu dňa 12.01.2022 súd zistil, že Centrum pre deti a rodiny Hriňová s návrhom mal. navrhovateľky súhlasí. Táto ukončila povinnú školskú dochádzku, odmieta ďalšie vzdelávanie.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 15.03.2022 súd zistil, že snúbenec mal. navrhovateľky T. F. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol od 24.11.2018 do 31.08.2019 (vrátane) a bol vyradený z evidencie dňom 01.09.2019, nakoľko nastúpil na sústavnú prípravu na povolanie od 01.09.2019 na Stredné odborné učilište obchodu a služieb Rimavská Sobota, kde je doteraz vedený ako študent. Nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok, ani príspevkov.

8. Zo správy Obce R. zo dňa 15.03.2022 súd zistil, že snúbenec mal. navrhovateľky žije v jednej domácnosti v dvojpodlažnom dome so svojimi rodičmi v priemerných podmienkach na adrese Š. XXX/XX, R.. V minulosti jeho správanie nebolo prejednané komisiou verejného poriadku.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 17.03.2022 súd zistil, že rodina snúbenca mal. navrhovateľky obýva dvojposchodový rodinný dom, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov partnera mal. navrhovateľky. V čase neohláseného šetrenia pomerov v domácnosti sa nachádzali syn a jeho otec. Súčasťou exteriéru rodinného domu je upravený pozemok s dvorom. Interiér domu pozostáva z prízemí, ktoré obývajú rodičia. Poschodie obýva syn T. F.. Na poschodí sa nachádza spálňa s posteľou, skriňou, stolíkom. Ďalej je tu kúpeľňa s umývadlom a wc, menšia špajza. Tiež je tu obývačka. Ďalšia izba podľa slov T. F. sa má prerobiť na kuchyňu. Celý dom je udržiavaný, hygiena a poriadok je na veľmi vysokej úrovni. V dome je zavedená elektrická energia, plyn, voda, ústredné kúrenie. V dome sú vhodné podmienky na prípravu stravy a sanitárne vybavenie. T. F. ml. je vlastníkom motorového vozidla značky Volkswagen Passat. Matka T. F. Y. je zamestnaná vo firme Tauris. Jej príjem z pracovnej činnosti je vo výške 900,- Eur. Otec Petra Baloga ml. je v súčasnej dobe nezamestnaný, údajne by sa mal o mesiac zamestnať do firmy Tauris, kde predtým pracoval 4 roky. Pravidelné výdavky na bývanie sú: voda, plyn, elektrina, telefón, internet vo výške 160,- Eur na mesiac. Ďalšie náklady sú na stravu, hygienu, oblečenie, lieky a iné nepredvídateľné náklady. T. F. Y. navštevuje externé štúdium 4. ročník SOU služieb s maturitou v Rimavskej Sobote. Cieľom jeho vzdelania je lepšie uplatnenie sa na pracovnom trhu. Minulý rok pracoval v Jesenskom istý čas ako poštár. Predtým pracoval v Taurise na dobu neurčitú, tiež v spoločnosti Yura Eltec Corporation Slovakia s.r.o. Rimavská Sobota. Podľa jeho vyjadrení vidí pozitívne vyhliadky na nové zamestnanie, nakoľko je aj v súvislosti s Covid-19 už zaočkovaný. V čase neohláseného prevedenia sociálneho zisťovania domácnosť a hygiena boli na veľmi dobrej úrovni.

10. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hriňová zo dňa 30.03.2022 súd zistil, že maloletá bola dňa 27.08.2013 umiestnená v CDR Hriňová na základe súdneho rozhodnutia. Otec maloletej je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Do apríla 2021 si čiastočne plnil vyživovaciu povinnosť, nie však v súdom určenom rozsahu, zasielal rôzne nižšie sumy. Aktuálne si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke neplní. O navrhovateľku, svoju dcéru, sa zaujíma veľmi sporadicky. Matka maloletej navrhovateľky si súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči nej neplní. Spolu s U.C. sú v CDR Hriňová umiestnení aj jej ďalší súrodenci. Počas výkonu trestu odňatia slobody, keď aj matka bola vo výkone trestu odňatia slobody, táto sa dožadovala stretnutí s deťmi, teda aj s mal. navrhovateľkou, ktoré stretnutia boli realizované CDR Hriňová priamo vo výkone trestu odňatia slobody. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa matka o mal. navrhovateľku a jej súrodencov takmer nezaujíma, spolupráca s matkou je nespoľahlivá, náhodná, veľmi sporadicky sa ozve telefonicky alebo cez sociálne siete, doteraz neuskutočnila žiadnu návštevu v CDR Hriňová. S mal. U. je v telefonickom kontakte. CDR Hriňová má vedomosť, že matka sa vyjadrila svojej dcére, že nebude súhlasiť s uzavretím manželstva. Nedovolila maloletej U. sa s ňou stretnúť, zatajovala sa, dôvody nie sú známe. Mal. U. to veľmi ťažko niesla. Táto ukončila povinnú školskú dochádzku, odmietla však pokračovať vo vzdelávaní na strednej škole. Je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene a bola jej priznaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 67,80 Eur mesačne. Maloletá má dlhšie trvajúci vzťah s priateľom T. F.. Spolu sa rozhodli, že T. F. podá na súd návrh na povolenie uzavrieť manželstvo, nakoľko maloletá U. nemá na uzavretie manželstva ešte požadovaný vek. S týmto návrhom U. súhlasila. Sociálna pracovníčka CDR Hriňová uskutočnila návštevu v domácom prostredí T. F., bolo zrealizované sociálne poradenstvo jemu, aj jeho rodičom. Rodičia mohli vyjadriť svoj názor k plánu svojho syna oženiť sa s navrhovateľkou. Títo s tým súhlasia. U.Ó. je umožňované spoznať rodinu svojho priateľa, aj lepšie spoznať pevnosť ich vzťahu s priateľom prostredníctvom realizovaných krátkodobých pobytov u priateľa. Zúčastnila sa tu aj rodinných osláv. Mal. U. je aj v súčasnosti v starostlivosti psychologičky CDR, ktorá pravidelne mapuje U. prežívanie a správanie, jej hodnoty, predstavy o budúcnosti, vzťahové ťažkosti. U. je v svojom rozhodnutí vydať sa za svojho priateľa T. pomerne stabilná. Na začiatku ich vzťahu U. povedala priateľovi z akých podmienok pochádza, ukázala mu dom, v ktorom bývala, zoznámila ho so svojimi súrodencami, tento pozná aj jej matku. Matkin nesúhlas s uzatvorením manželstva bolo pre ňu emocionálne náročné zvládnuť, kvôli tejto skutočnosti vznikli v ich vzťahu nezhody. V samostatne usporiadanej výchovnej skupine sa U. zapája do chodu skupiny, pomáha pri príprave jedla, usmerňovaní súrodencov, či mladších detí v CDR. Pomaly si zvyká na prostredie v priateľovej rodine. Veľa zvykov a situácií v tomto prostredí je pre ňu nových, niekedy náročnejších.

11. Pojednávania nariadeného súdom v danej veci na deň 12.04.2022 sa rodičia mal. navrhovateľky nezúčastnili, otec mal. navrhovateľky sa nachádza t.č. vo výkone trestu odňatia slobody, súhlasil s prejednaním veci vo svojej neprítomnosti, matka sa tohto pojednávania nezúčastnila napriek tomu, že

na pojednávanie bola predvolaná riadne a včas fikciou doručenia na adresu, ktorú si uvádzala v konaní, táto neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, nepožiadala zo žiadneho dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, mal. navrhovateľka, účastník konania T. F. sa tohto pojednávania osobne zúčastnili. Nakoľko súd mal splnené zákonné procesné podmienky na prejednanie veci na tomto pojednávaní v neprítomnosti rodičov mal. navrhovateľky, vec na tomto pojednávaní prejednal v ich neprítomnosti procesným postupom podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

12. Z výsluchu navrhovateľky ako účastníčky konania súd zistil, že návrh podala preto, lebo s T. už niekoľko mesiacov tvoria pár. Tým, že bola umiestnená v domove, majú spolu málo priestoru na to, aby mohli byť spolu. S priateľom T. sa poznajú už dlhšie, chodia spolu rok a pol. Tento ju navštevuje v domove, chodí za ňou každý druhý deň. Trávia spolu čas tak, že si idú niekde spolu sadnúť, rozprávajú sa, chceli by však tráviť viacej času spolu. Pre jej priateľa, nakoľko je z ďaleka je finančne náročné za ňou dochádzať. Spoznali sa spolu cez kamarátku, chodila do školy do Lučenca. Momentálne však žiadnu školu nenavštevuje. Navštevovala pedagogickú školu v Lučenci, dala si z nej výstup, pretože bol covid a výučbu nevládala. Pedagogickú školu v Lučenci navštevovala rok. Momentálne nepokračuje v ďalšom vzdelávaní. Od štátu poberá dávku hmotnej núdze vo výške približne 70,- Eur na mesiac, iný príjem nemá. Domácnosť svojho priateľa pozná, bolo jej umožnené u priateľa tráviť víkendy. Dlhší pobyt u priateľa mala cez posledné Vianoce. S priateľom žijú už aj intímne, tehotná nie je. Na otázku súdu, prečo chce uzavrieť manželstvo uviedla, že je to z dôvodu, lebo chcú byť s priateľom spolu. Požiadal ju o ruku. Po uzavretí manželstva by chceli žiť u neho doma. Jeho rodičia sú s tým uzrozmeneí, majú poschodový dom, poschodie by užívali oni. Na otázku súdu, z čoho chcú žiť s priateľom uviedla, že určite chce ísť do práce. Bola by ochotná prijať akúkoľvek prácu. V kontakte so svojimi rodičmi nie je. S matkou bola v kontakte, pred tromi mesiacmi s ňou mala však zlú skúsenosť, tak kontakt prerušili. Konflikt vznikol preto, že matka odmietla spolupracovať ohľadne vyjadrenia k jej návrhu na povolenie uzatvoriť manželstvo. V detskom domove je od 9 svojich rokov. Je pravdou, že opakovane bola umiestnená aj v diagnostickom ústave, mala obdobie puberty, zlých priateľov, chcela sa páčiť. Z 8 súrodencov, čo boli umiestnení v domove, niektorí už nadobudli plnoletosť a z domova odišli. Otec ju nekontaktuje vôbec.

13. Z výsluchu účastníka konania T. F. súd zistil, že okolnosti jeho známosti s mal. navrhovateľkou tak ako ich uviedla sú pravdivé. Požiadal ju o ruku, lebo chce s ňou žiť. Minulý rok pracoval na obdobie 4 alebo 5 mesiacov na pošte v Jesenskom na dohodu. Zarábala okolo 700,- Eur. Nateraz nie je zamestnaný, aktívne si však hľadá prácu. Predtým nebol zaočkovaný proti Covid-19, čo bolo prekážkou, teraz je už zaočkovaný, takže predpokladá, že si nájde prácu. Nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Externe chodí do školy, na hotelovú v Rimavskej Sobote, navštevuje 4. ročník, tento rok bude maturovať. Príjem nemá žiaden, finančne ho podporujú rodičia. S rodičmi býva v dvojposchodovom dome, všetko je pripravené, aby tam mohli bývať, rodičia s tým súhlasia. S navrhovateľkou žijú už aj intímne a to približne 7 mesiacov. Keď sú spolu, trávia čas tak, že idú do kina, varia spolu, navrhovateľka bola viackrát v ich domácnosti. Ovláda domáce práce. Vo vianočnom období navrhovateľka u nich trávila dlhší čas.

14. Z výpovede svedkyne V. F., matky účastníka konania T. F. súd zistil, že U. pozná, vidí, že syn a U. sú zamilovaní, šťastní a že to myslia vážne. Preto ako rodičia súhlasia s tým, aby išla bývať k nim. Navrhovateľku pozná asi rok, chodí k nim každý druhý víkend aj s prespatím. Bolo obdobie, keď bola u nich aj týždeň. Sama je zamestnaná, pracuje v Taurise, príjem má približne 900,- Eur. Súhlasí s tým, i s manželom, aby syn s navrhovateľkou bývali u nich, finančne im budú pomáhať, kým si nenájdu prácu. Termín uzavretia manželstva nie je určený, pretože nevedeli, ako dlho bude trvať súd a či súd povolí uzavretie manželstva.

15. Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), manželstvo nemôže uzavrieť maloletý. Súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému staršiemu ako 16 rokov. Bez povolenia súdu je manželstvo neplatné. V takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

16. Podľa § 1 ods. 1 Zákona o rodine, manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine, účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

18. Podľa § 1 ods. 3 Zákona o rodine, muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo, majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

19. Podľa § 8 ods. 2 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), plnoletosť sa nadobúda dovŕšením 18 roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva, ani vyhlásením manželstva za neplatné.

20. Podľa § 87 ods. 1 CMP, konanie o povolenie uzavrieť manželstvo sa začína len na návrh.

21. Podľa § 87 ods. 2 CMP, návrh podáva osoba, ktorá môže manželstvo uzavrieť iba s povolením súdu.

22. Podľa § 88 CMP, navrhovateľ má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

23. Podľa § 89 CMP, účastníkmi konania o povolenie uzavrieť manželstvo sú tí, ktorí chcú uzavrieť manželstvo, a ich zákonní zástupcovia.

24. Na základe zhodnotenia vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh mal. navrhovateľky nie je dôvodný, keď súd mal za to, že vo veci nie sú splnené zákonom vyžadované podmienky na povolenie uzavretia manželstva u mal. navrhovateľky s Petrom Balogom súdom. Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo je možné začať iba na návrh. Návrh na začatie konania môže podať iba snúbenec, ktorý pre uzavretie manželstva potrebuje povolenie súdu. V súdnej veci navrhovateľka má aktívnu legitimáciu na podanie takéhoto návrhu, keďže vzhľadom k tomu, že je maloletá, potrebuje na uzavretie manželstva povolenie súdu. Navrhovateľka spĺňa aj hmotnoprávnu podmienku na podanie takéhoto návrhu, ktorá vyplýva z § 11 ods. 1 Zákona o rodine podľa ktorého, súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavrieť manželstvo maloletému staršiemu ako 16 rokov. Mal. navrhovateľka v čase podania návrhu mala už dosiahnutý vek 16 rokov a v čase rozhodovania súdu o jej návrhu mala prekonanú vekovú hranicu 17 rokov. Dňa 18.08.2022, teda o 4 mesiace dosiahne plnoletosť. Napriek tomu súd návrh mal. navrhovateľky na povolenie uzavrieť manželstvo s T. F. zamietol ako nedôvodný. Z ustanovenia už citovaného § 11 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že len výnimočne môže súd povoliť uzavrieť manželstvo maloletému staršiemu ako 16 rokov. O povolení uzavrieť manželstvo rozhoduje vždy súd s ohľadom na podmienky daného konkrétneho prípadu, a teda, či je predpoklad, že manželstvo bude schopné plniť svoj spoločenský účel. Pri rozhodovaní berie súd do úvahy skutočnosť, či snúbenica tehotná ale ani toto nie je absolútnym dôvodom na udelenie povolenia. Súd skúma aj ďalšie skutočnosti, predovšetkým dĺžku trvania vzťahu, telesnú a duševnú vyspelosť snúbencov, povahové vlastnosti, vzťah k práci, majetkové pomery. Je potrebné zaoberať sa otázkou, ako bude schopná manželstvom založená rodina v budúcnosti plniť svoje funkcie a to biologickú, ekonomickú a výchovnú. Treba tiež zisťovať zárobkové možnosti snúbencov, resp. iné spôsoby ekonomického zabezpečenia rodiny. Rovnako nezanedbateľnou je otázka, ako bude uspokojená bytová potreba rodiny. Nezanedbateľný je i morálny profil každého zo snúbencov.

25. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázané, že u snúbencov ide takmer o jeden a polročný vzťah, ktorý je podložený vzájomným hlbokým citom snúbencov. Samotné takéto zistenie hlbokého citového vzťahu medzi snúbencami však nie je samo o sebe dôvodom na povolenie uzatvoriť manželstvo mal. navrhovateľke. Maloletá navrhovateľka t.č. žije v Centre pre deti a rodiny Hriňová a to od 9. roku veku aj so svojimi súrodencami, keď u mal. navrhovateľky bola nariadená ústavná starostlivosť na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 7P/28/2013-87 zo dňa 17.03.2014 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Sp.zn. 7P/28/2013-94 zo dňa 17.03.2014, ktoré rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 10.05.2014. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola tá skutočnosť, že rodičia mal. navrhovateľky nezabezpečovali výchovu, výživu a starostlivosť o mal. navrhovateľku riadne, túto zanedbávali. Otec mal. navrhovateľky v čase nariadenia ústavnej starostlivosti bol vo výkone trestu odňatia slobody, v súčasnom období sa tiež nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, matka mal. navrhovateľky v čase nariadenia ústavnej starostlivosti požívala alkoholické nápoje, omamné látky,

dopúšťala sa rôznych priestupkov, tiež v dohľadnej dobe mala nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. V súčasnom období matka maloletej nie je vo výkone trestu odňatia slobody, avšak rodičia mal. navrhovateľky sa o navrhovateľku takmer nezaujímajú vôbec, v konaní neboli zistené žiadne okolnosti na strane rodičov mal. navrhovateľky, ktoré by odôvodňovali záver súdu výpomoci rodičov navrhovateľke po uzavretí manželstva so snúbencom T. F., najmä finančnej podpory. Mal. navrhovateľka tak nemôže očakávať akúkoľvek podporu od svojich rodičov, táto je sociálne odkázaná a jej jediným príjmom je dávka hmotnej núdze v čiastke 67,80 Eur mesačne. Mal. navrhovateľka okrem tejto štátom vyplácanej dávky nemá žiaden iný príjem. Mal. navrhovateľka tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania ukončila povinnú školskú dochádzku, pričom odmieta pokračovať v ďalšom vzdelávaní, tak ako to súd zistil zo správy Centra pre deti a rodiny Hriňová. Mal. navrhovateľka v konaní síce pred súdom prezentovala, že je ochotná prijať akúkoľvek prácu, aby si zabezpečila do budúcnosti príjem, jej postoj k vzdelávaniu, nakoľko ďalšie vzdelávanie mal. navrhovateľka odmieta však súd vyhodnotil v neprospech mal. navrhovateľky a v tomto ohľade vyhodnotil jej nezrelosť na uzavretie manželstva. Manželstvo v zmysle zákona o rodine má plniť aj ekonomickú funkciu, má zabezpečovať ekonomické fungovanie budúcej rodiny, mal. navrhovateľka vzhľadom k tomu, že má ukončenú len povinnú školskú dochádzku a nepokračuje v ďalšom vzdelávaní tak nevytvára predpoklady pre zabezpečenie riadneho ekonomického fungovania budúcej rodiny, pretože nemá získanú žiadnu odbornú kvalifikáciu a ani sa neusiluje o jej získanie. Rovnako partner mal. navrhovateľky, jej snúbenec Peter Balog v súčasnom období nie je zamestnaný, externe študuje na Strednom odbornom učilišti obchodu a služieb v Rimavskej Sobote, navštevuje maturitný ročník, je však bez akéhokoľvek príjmu, popri externom štúdiu nepracuje a tak nemá zabezpečený trvalý príjem do budúcej rodiny. Tento síce pred súdom prezentoval, že finančne budúcej rodine budú vypomáhať jeho rodičia, avšak súd v konaní zistil, že otec snúbenca je nezamestnaný, pracuje len matka, ktorá síce dosahuje príjem v sume približne 900,- Eur mesačne netto, pričom má zabezpečený pravidelný príjem, a táto vypovedala, že bude finančne podporovať budúcu rodinu, pokiaľ si snúbenci nenájdu prácu, avšak bolo povinnosťou snúbenca mal. navrhovateľky pred súdom preukázať, že si skutočne aktívne hľadá prácu, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, je evidovaný ako študent, avšak na škole študuje externe, pričom mu nič nebráni popri externom štúdiu pracovať, tak ako to bolo v letnom období, keď krátky čas pracoval na zastupovanie na poštovom úrade. V konaní nepredložil žiadne dôkazy, že si aktívne hľadá prácu a teda, že do budúcnosti z jeho príjmu bude schopná budúca rodina zabezpečovať a uspokojovať svoje ekonomické potreby. Snúbenci by si mali uvedomiť, že by túto ťarchu nemali prenášať na rodičov snúbenca, najmä na jeho matku, ktorá by tak uzavretím manželstva mal. navrhovateľky vzhľadom k tomu, že snúbenci obidvaja sú bez akéhokoľvek pravidelného mesačného príjmu z práce nevyhnutne musela zabezpečovať výživu okrem manžela a syna t.j. snúbenca aj ďalšej osoby, t.j. mal. navrhovateľky, ktorá je v súčasnosti riešená len dávkou hmotnej núdze. Ani zistenie skutočnosti, že snúbenci majú vytvorené bytové podmienky na bývanie u rodičov snúbenca nie je dôvodom na povolenie uzavretia manželstva mal. navrhovateľky. Mal. navrhovateľka v návrhu neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver súdu, že je dôvodné tomuto návrhu vyhovieť. Pri rozhodovaní súd prihliadol i na tú skutočnosť, že mal. navrhovateľka nie je tehotná, snúbenci neočakávajú narodenie spoločného dieťaťa, ktorá skutočnosť obvykle býva dôvodom na povolenie uzavretia manželstva mal. osobe, keď ani táto samotná skutočnosť však nie je pravidlom, kedy súd má povoliť uzavretie manželstva mal. navrhovateľke. Pri rozhodovaní o tomto návrhu súd ďalej prihliadol aj na skutočnosti, ktoré vyplynuli z opatrovanského spisu ohľadne mal. navrhovateľky. K zamietnutiu návrhu mal. navrhovateľky súdom viedlo i zistenie, že mal. navrhovateľka bola na základe neodkladných opatrení súdu opakovane umiestňovaná do zariadení, ktoré plnili úlohy odbornej diagnostiky a do špecializovaných zariadení a to z dôvodu jej správania v centre, v ktorom sa vykonávala ústavná starostlivosť, keď jej boli neodkladnými opatreniami opakovane ukladané výchovné opatrenia v podobe pobytu v týchto špecializovaných zariadeniach, keďže nerešpektovala authority vychovávateľov a učiteľov, správala sa drzo, arogantne, agresívne, dopúšťala sa drobných krádeží, nepripravovala sa na vyučovanie. Neodkladné opatrenia boli nariaďované súdom v rokoch 2018 až 2019. Mal. navrhovateľka v konaní nepreukázala také charakterové vlastnosti, ktoré by odôvodňovali vyhovieť jej návrhu. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hriňová vyplynulo, že mal. navrhovateľka je stále v starostlivosti psychologičky CDR, ktorá pravidelne mapuje jej prežívanie a správanie. I keď podľa správy mal. navrhovateľka je vo svojom rozhodnutí vydať sa za svojho priateľa T. pomerne stabilná, nakoľko táto má problém emocionálne zvládnuť záťažové situácie (nesúhlas matky s povolením uzavretia manželstva) odôvodňuje záver súdu, že nie je zrelá a pripravená na zvládanie manželských povinností a emocionálne náročnejších situácií v manželstve, keď v tomto ohľade súd prijal záver o jej nezrelosti. Táto síce pozná rodinu svojho snúbenca, navštevuje ju, ale tak ako vyplynulo ďalej zo správy centra veľa zvykov a situácií v tomto prostredí je pre ňu

nových, niekedy náročnejších, k jej vlastnostiam patria sklony k impulzívnym reakciám, keď všetky tieto skutočnosti súd vyhodnotil v neprospech mal. navrhovateľky a zo všetkých týchto dôvodov preto návrh na povolenie uzavretia manželstva zamietol napriek súhlasu rodičov partnera mal. navrhovateľky a súhlasu otca mal. navrhovateľky.

26. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh mal. navrhovateľky zamietol.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).